

Zákon o státním jazyce České republiky

Preambule

My, volení zástupci Poslanecké sněmovny parlamentu České republiky, u vědomí skutečnosti, že státní jazyk je hlavním výrazem kulturní svébytnosti národa i trvalou připomínkou jeho tisícileté státní suverenity, a vedeni snahou o zajištění těchto hodnot do budoucna, přijímáme následující Zákon o státním jazyce České republiky.

Základní ustanovení

§ 1

1)

Státním a úředním jazykem České republiky na celém jejím území je jazyk český, ve spisovné formě odpovídající platným aktuálním normám.

2)

Spisovnou formu státního jazyka a její aktuální normy kodifikuje Ministerstvo kultury ČR ve spolupráci s předními bohemistickými odbornými pracovišti.

3)

Studium spisovné formy státního jazyka musí být zařazeno do výuky všech základních i středních škol a gymnázií, jako povinný předmět.

4)

Užívání státního jazyka ve státních institucích a státem zakládaných či provozovaných zařízeních, v orgánech státní správy i samosprávy, ve veřejnoprávních institucích a dalších organizacích působících na území ČR, upravuje § 2 tohoto zákona.

5)

Tento zákon neupravuje užívání liturgických jazyků na území ČR.

6)

Užití státního jazyka ČR musí mít na území ČR vždy přednost před užitím jiných jazyků. Vyjímkou z tohoto pravidla je užívání jazyků liturgických, jež nepodléhá úpravě tímto zákonem (viz. též § 1, odst. 2 tohoto zákona), užívání vyučovacích jazyků škol národnostních menšin a užívání cizojazyčné komunikace v mezinárodních vojenských operacích, v mezinárodní dopravě a v diplomatických službách. Tyto vyjímkou upravuje § 3 tohoto zákona.

7)

Vykonání zkoušky ze znalosti státního jazyka je podmínkou pro udělení práva na trvalý pobyt v ČR či udělení občanství ČR. Atestace mohou provádět katedry bohemistiky VŠ zařazených v síti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, a to na základě zkušebních testů schválených Ministerstvem kultury ČR.

Užívání státního jazyka

§ 2

1)

Všechny státní instituce a státem zřízená či provozovaná zařízení, jakož i samosprávné orgány všech stupňů jsou povinny užívat ve vnějším i vnitřním úředním styku státní jazyk. Vyjímkou z tohoto pravidla jsou úřední podání příslušníků národnostních menšin, jež je upraveno samostatnými předpisy.

2)

Texty zákonů a zákonných nařízení v platném znění, vládní prohlášení, parlamentní tisky a vyhlášky musí být publikovány ve státním jazyce.

3)

Učebnice všech typů škol, studijní texty a skripta musí být publikovány ve státním jazyce. Výjimky z tohoto pravidla upravuje § 3 tohoto zákona.

4)

Popisky na obalech a příbalové letáky léčiv, potravinových doplňků a poživatin, musí být opatřeny předepsanými texty a údaji ve státním jazyce. V případě zahraničních výrobků je třeba zajistit viditelně umístěný překlad veškerého textu na obale či příbalovém letáku do státního jazyka.

5)

Veškeré zboží obchodované na trzích v ČR, jehož prezentace obsahuje nějaký text, musí být opatřeno buď originálním textem ve státním jazyce, nebo v případě že se jedná o zboží zahraničního původu, překladem cizojazyčného textu do státního jazyka.

6)

Všechny veřejnoprávní instituce jsou povinny užívat ve vnější i vnitřní komunikaci státní jazyk.

7)

Všechny právnické osoby provozující činnost na území ČR jsou povinny vést veškerou vnější i vnitřní komunikaci ve státním jazyce. Vyjimky z toho pravidla upravuje § 3 tohoto zákona.

8)

Veškeré veřejné projevy na území ČR musí být předneseny ve státním jazyce. Vyjimky z tohoto pravidla upravuje § 3 tohoto zákona.

9)

Každý občan ČR má právo na území ČR konat veřejné projevy, přednášky či vystoupení ve státním jazyce.

10)

Každý občan ČR má právo žádat od státních, samosprávných či veřejnoprávních institucí, se kterými jedná, jakož i od jakékoli právnické osoby, s níž má co do činění, komunikaci ve státním jazyce.

11)

V případě, že jsou společně publikovány texty v různých jazycích a ve státním jazyce, musí být text ve státním jazyce umístěn výše než texty cizojazyčné a musí být zvýrazněn větším typem písma.

12)

Veškerý periodický i neperiodický tisk musí užívat státní jazyk. Vyjimky upravuje § 3 tohoto zákona.

13)

Veškerá audiovizuální produkce distribuovaná na území ČR musí být ve státním jazyce, nebo, jde-li o produkci zahraniční, musí být opatřena titulky či dabingem ve státním jazyce. Vyjimky upravuje § 3 tohoto zákona.

14)

Kulturní a audiovizuální pořady určené dětem do 12 let musí být uváděny ve státním jazyce, nebo opatřeny dabingem ve státním jazyce.

15)

Státní jazyk je na území ČR vyučovacím jazykem na všech typech škol. Vyjimky upravuje § 3 tohoto zákona.

16)

Každý občan ČR má právo žádat úpravu svého jména či příjmení do podoby, která odpovídá soudobým normám státního jazyka.

17)

Tradiční česká příjmení jsou tímto zákonem chráněna, jakožto součást kulturního dědictví národa. Není možno si je svévolně přivlastnit.

18)

Zeměpisné a místní názvy, jakož i názvy ulic a náměstí musí být uváděna ve státním jazyce.

Vyjímky

§ 3

1)

Státní jazyk nemusí být vyučovacím jazykem při výuce cizího jazyku a také při výuce na školách národnostních menšin.

2)

Učebnice pro výuku cizích jazyků, stejně jako učebnice ve školách národnostních menšin, nemusí být publikovány ve státním jazyce.

3)

Sdružení na podporu národnostních menšin a školy národnostních menšin nemusí užívat státní jazyk ve vnější ani vnitřní komunikaci.

4)

V rámci mezinárodních vojenských operací, ať již na území ČR či jinde, může armáda ČR užívat i jiný velicí jazyk, než jazyk státní.

5)

Také diplomatické služby mohou v odůvodněných případech užívat ve vnější komunikaci jiný jazyk, než jazyk státní.

6)

Původní audiovizuální či hudební produkty mohou užívat jiného jazyka, než jazyka státního. Mohou také užívat nespisovnou verzi státního jazyka.

7)

Tisk určený národnostním skupinám nemusí užívat jazyka státního